

รายวิชา วิทยาการคำนวณ

รหัสวิชา ว23104 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล

เรื่อง รู้เท่าทันสื่ออย่างปลอดภัย
เรื่อง กฎหมายที่ควรรู้

ครูผู้สอน ครูเจนจิรา โคตรวงศ์

เรื่อง รู้เท่าทันสื่ออย่างปลอดภัย

เรื่อง กฎหมายที่ควรรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะและผลกระทบของข่าวลวง
2. วิเคราะห์ข่าวลวง และระบุแนวปฏิบัติเมื่อพบข่าวลวง
3. วิเคราะห์สถานการณ์ และนำเสนอแนวทางใช้เทคโนโลยีที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย
4. ตระหนักถึงการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัยและผลกระทบของข่าวลวง

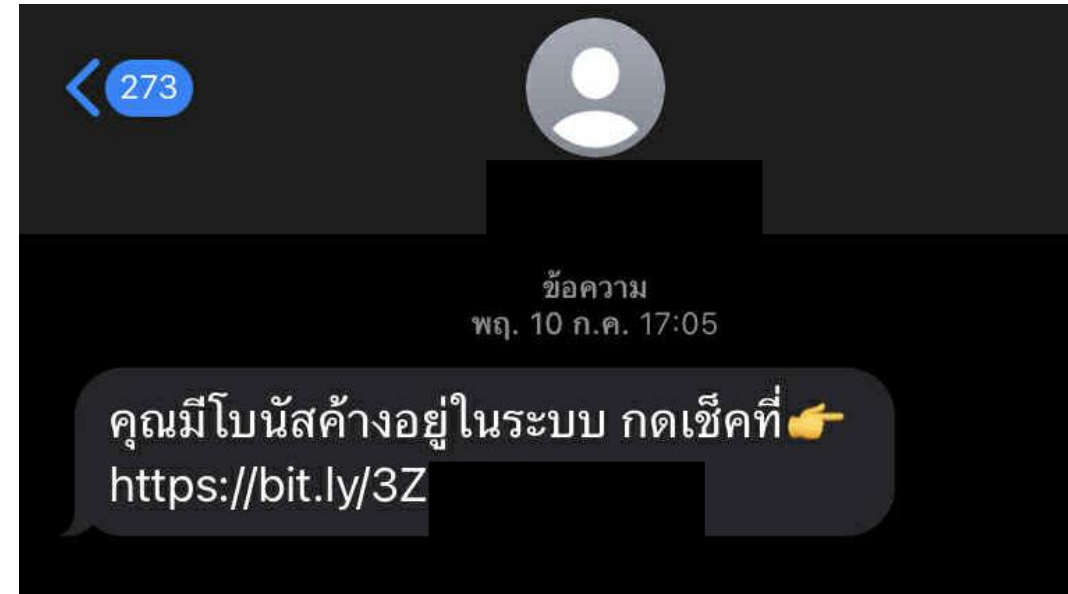
คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยได้รับข้อความ
ที่ส่งมาให้ ไม่ว่าจะทางไลน์ เฟซบุ๊ก
หรือทางข้อความบ้างหรือไม่

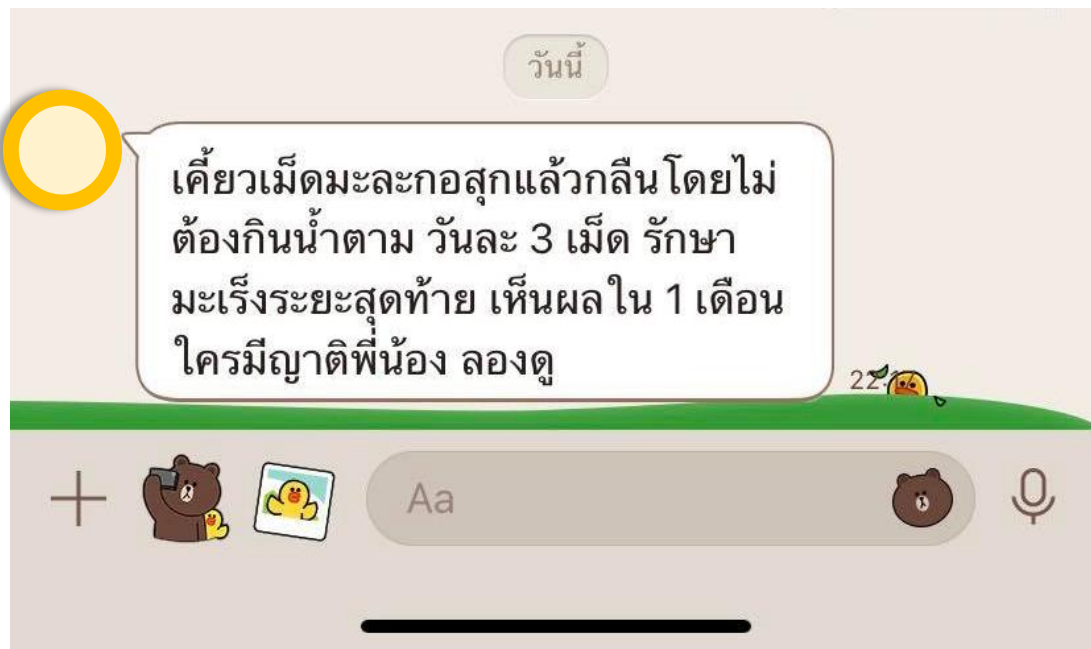

คำถามชวนคิด

คำถามชวนคิด

เคี้ยวเม็ดมะละกอสุกแล้วกลืนโดยไม่
ต้องกินน้ำตาม วันละ 3 เม็ด รักษา
มะเร็งระยะสุดท้ายเห็นผลใน 1 เดือน

การรู้เท่าทันสื่อ

ความสามารถในการป้องกัน
ตนเองจากการถูกโน้มน้าวด้วยเนื้อหา
ที่เป็นเท็จและมีผลกระทบต่อผู้รับสื่อ
เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อหรือเครื่องมือ
ทางการตลาดหรือการหาผลประโยชน์

ข่าวปลอม (Fake News)

รูปแบบหนึ่งของการก่อวณ
กึ่งลวง จะนำเสนอเรื่องราว ที่เป็น
เท็จ มีวัตถุประสงค์แอบแฝงที่
แตกต่างกัน

ข่าวปลอม (Fake News)

เช่น เพื่อขายสินค้า ทำให้
เกิดความเข้าใจผิด สร้างความ
สับสนให้แก่ผู้รับข้อมูล ข่าวปลอม
หรือข่าวลวงอาจแพร่ผ่านอีเมล
หรือเครือข่ายทางสังคม

ข่าวปลอม (Fake News)

ลักษณะของข่าวปลอม เช่น

- สร้างเรื่องราวเพื่อให้เป็นจุดสนใจของสังคม
- สร้างความหวาดกลัว
- กระตุ้นความโลภ

ข่าวปลอม (Fake News)

ลักษณะของข่าวปลอม เช่น

- สร้างความเกลียดชัง
- ส่งต่อกันมาผ่านเครือข่ายทางสังคม
- ไม่ระบุแหล่งที่มา

ข่าวปลอม (Fake News)

ลักษณะของข่าวปลอม เช่น

- ขยายความต่อจากอคติของคนทั่วไป
ที่มีอยู่ก่อนแล้ว เพื่อหวังให้ตนเองได้รับ
ผลประโยชน์ หรือให้เพื่อโจมตีคู่แข่ง

ข่าวปลอม (Fake News)

ข้อแนะนำในการสังเกต ข่าวปลอม (Fake News)

1. พิจารณาความน่าเชื่อถือเว็บไซต์ที่เผยแพร่ข่าว
2. ตรวจสอบว่ามีเว็บไซต์หรือแหล่งข่าวอื่น
ที่เผยแพร่ข่าวเดียวกันหรือไม่
3. บ่อยครั้งที่ข่าวปลอมมักจะใส่ภาพจากข่าวเก่า

ข่าวปลอม (Fake News)

ข้อเสนอแนะในการสังเกต ข่าวปลอม (Fake News)

4. ตรวจสอบโดยการนำชื่อข่าว หรือเนื้อความในข่าว มาค้นหาใน Google
5. ผู้ใช้อาจพิจารณาขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา

ตัวอย่างที่ 1

สูตรน้ำผักผลไม้ต้านมะเร็ง

บทสรุปของเรื่องนี้คือ : ไม่จริง ไม่ควรแชร์ต่อ
หน่วยงานที่ตรวจสอบ : โรงพยาบาลจุฬารัตน์

ขอความร่วมมือไม่ส่ง หรือแชร์ข้อมูล
ดังกล่าวต่อในช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ

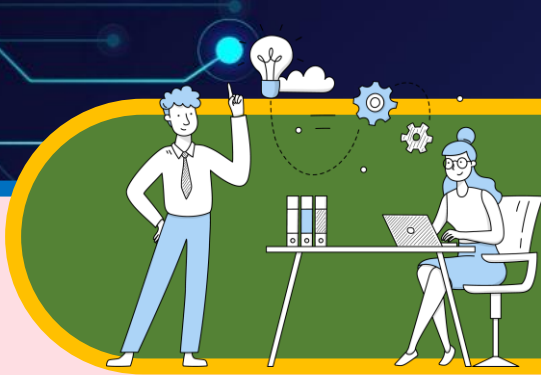
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สูตรน้ำผักผลไม้ต้านมะเร็ง ของ

ข่าวปลอม

ANTI-FAKE NEWS CENTER THAILAND ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม ประเทศไทย

Copyright © 2020, Anti-Fake News Center Thailand, All rights reserved | ได้รับการตรวจสอบเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2563

ตัวอย่างที่ 2

ไข่ดิบที่มีจุดเลือด หรือเส้นเลือดฝอย เสี่ยงต่อการปนเปื้อนแบคทีเรียมากกว่าปกติ

บทสรุปของเรื่องนี้คือ : จุดเลือดในไข่เกิดจากเส้นเลือดฝอยในรังไข่หรือท่อหน้าไข่ของแม่ไก่แตกขณะที่ไข่กำลังฟอร์มตัวขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติ ไม่ได้เป็นอันตรายและความเสี่ยงใด ๆ จากการรับประทาน

หน่วยงานที่ตรวจสอบ : กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ตัวอย่างที่ 3

น้ำหอมทุกชนิดมีสารเคมีก่อโรคมะเร็ง

บทสรุปของเรื่องนี้คือ : ในปัจจุบัน ยังไม่มีหลักฐานทางวิชาการที่ระบุว่า การใช้น้ำหอมตามปกติ ทำให้เกิดภาวะอัสเสบเรื้อรัง ในคนสุขภาพดี แต่อาจเกิดการแพ้/ระคายเคืองผิวหนังได้ในบางราย ประมาณ 1-4% ของประชากร ขึ้นอยู่กับพันธุกรรม ความถี่ในการใช้ และความเข้มข้นของน้ำหอม จึงควรเลือกใช้น้ำหอมที่ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าเครื่องสำอางได้จดแจ้งรายละเอียดของเครื่องสำอางกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

หน่วยงานที่ตรวจสอบ : กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม ประเทศไทย

Anti-Fake News Center Thailand

ใบกิจกรรมที่ 4

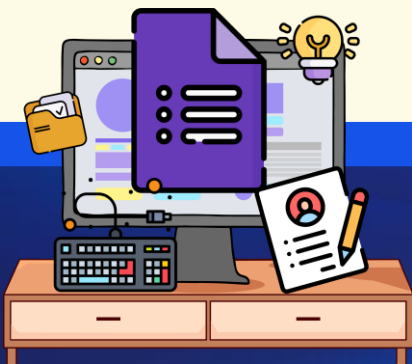
เรื่อง ข้าวลวงเป็นเหตุ สังเกตได้

คำชี้แจง

ศึกษาเนื้อหาข่าวต่อไปนี้ แล้วพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการพิจารณา พร้อมให้เหตุผลประกอบ

ดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ข้าวลวงเป็นเหตุ สังเกตได้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 เรื่อง รู้เท่าทันสื่ออย่างปลอดภัย
รายวิชา วิทยาการคำนวณ รหัสวิชา ว23104 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมาชิกกลุ่มที่

1. 2.
3. 4.

1. ศึกษาเนื้อหาข่าวต่อไปนี้ แล้วพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้อง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องผลการพิจารณา พร้อมให้เหตุผลประกอบ

เนื้อหาข่าว	ประเด็นพิจารณา			เหตุผล
	วัตถุประสงค์ แอบแฝง	สร้างความสนใจ/ ตื่นตระหนก	กระตุ้น ความโลภ	
1. น้ำมันเบนซินมีสารระเหย ดูดพิษจากแมลงกัดต่อย หายใน 3-5 นาที ไม่มีการเจ็บ การบวม				
2. กลิ่นหมากฝรั่ง ทำให้ง่วงไปพันลำไส้				
3. ยกเลิกบัตร ATM ขอคืนค่าธรรมเนียมได้				
4. เผยสถิติน่าตกใจ! คนไทยเกินครึ่ง มีเงินติดบัญชีไม่ถึง 3,000 บาท				
5. กรมการจัดหางานเปิดโอกาสให้ทำงานเกาหลี ญี่ปุ่น และต่างประเทศได้ง่ายๆ ไม่ยุ่งยาก พร้อมโอนเงินเพื่อจองสิทธิ์				

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง รู้เท่าทันสื่ออย่างปลอดภัย

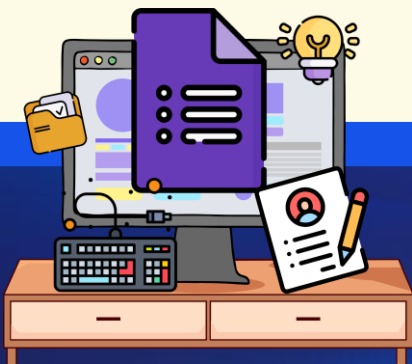
คำชี้แจง

ศึกษาใบความรู้ที่ 3 ประกอบกิจกรรมที่ 5

เรื่อง แอปพลิเคชันไหน ใช้อย่างไร

ดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง รู้เท่าทันสื่ออย่างปลอดภัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 เรื่อง รู้เท่าทันสื่ออย่างปลอดภัย
รายวิชา วิทยาการคำนวณ รหัสวิชา ว23104 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานต่าง ๆ เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว เช่น การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้งาน การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การโอนเงิน การชำระค่าสินค้าและบริการออนไลน์

การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มี 2 รูปแบบ คือ

- การทำธุรกรรมโดยตรงระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ เป็นการทำธุรกรรมผ่านทางเครือข่ายสังคมต่าง ๆ หรือผ่านเว็บไซต์ของผู้ขาย เช่น การจองที่พักผ่านทางเว็บไซต์ของโรงแรม

- การทำธุรกรรมโดยผ่านผู้ให้บริการกลาง เป็นธุรกรรมที่มีผู้ให้บริการสนับสนุนการดำเนินการหรือตัวกลาง โดยผู้ให้บริการรวบรวมสินค้าและบริการประเภทต่าง ๆ ให้อยู่ที่เดียวเพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการของทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย เช่น บริการซื้อขายสินค้า บริการสำหรับจองที่พัก บริการกระเป๋าเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะมีเว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชันเพื่อให้ผู้ใช้เข้าใช้งานได้ง่าย เช่น ebay.com, lazada.co.th, shopee.co.th ตัวอย่างแอปพลิเคชันที่ให้บริการทำธุรกรรมประเภทต่าง ๆ เช่น

1. แอปพลิเคชันสำหรับการซื้อขายสินค้า

แอปพลิเคชันนี้จะให้บริการซื้อขายสินค้าทุกชนิดแบบออนไลน์ เพื่อให้ทุกคนสามารถเลือกซื้อและขายสินค้าได้อย่างสะดวก และมีระบบการชำระเงินและส่งสินค้า

“ตัวอย่างแอปพลิเคชันสำหรับซื้อขายสินค้า”

ใบกิจกรรมที่ 5

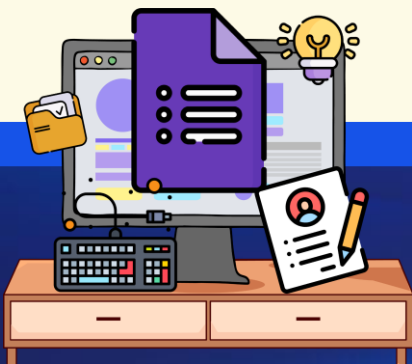
เรื่อง แอปพลิเคชันไหน ใช้อย่างไร

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกแอปพลิเคชันธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่สนใจจากชีวิตประจำวันและตอบคำถามต่อไปนี้

ดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 5 เรื่อง แอปพลิเคชันไหน ใช้อย่างไร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 เรื่อง รู้เท่าทันสื่ออย่างปลอดภัย

รายวิชา วิทยาการคำนวณ รหัสวิชา ว23104 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมาชิกกลุ่มที่

1. 2.
3. 4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกแอปพลิเคชันธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่สนใจจากชีวิตประจำวันและตอบคำถามต่อไปนี้

1. ชื่อแอปพลิเคชันการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ คือ

2. ขั้นตอนการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มีดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

3. แอปพลิเคชันนี้มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนอย่างไร

.....

.....

.....

4. ระบุแนวทางการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์อย่างปลอดภัย

.....

.....

.....

.....

.....

มอบหมายงาน

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง ผิดใหม่ที่ทำแบบนี้

ใบกิจกรรมที่ 6

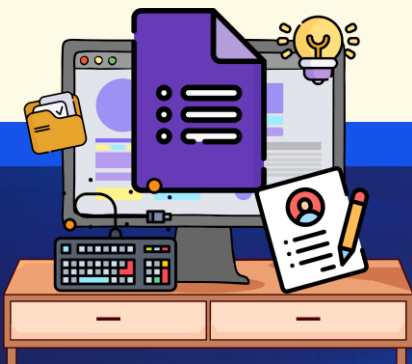
เรื่อง ผิดไหมที่ทำแบบนี้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนศึกษาสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วบอกว่า
สถานการณ์ใด ผิด พ.ร.บ.ว่าด้วยกระทำความผิด
ทางคอมพิวเตอร์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ

ดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

ใบกิจกรรมที่ 6 เรื่อง ผิดไหมที่ทำแบบนี้
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19 เรื่อง กฎหมายที่ควรรู้
รายวิชา วิทยาการคำนวณ รหัสวิชา ว23104 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมาชิกกลุ่มที่

1.
2.
3.
4.

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาสถานการณ์ต่อไปนี้ แล้วบอกว่าสถานการณ์ใด ผิด พ.ร.บ.ว่าด้วยกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ **** (ข้อ 1-2 ทำเป็นคู่ และข้อ 5-7 ทำเป็นกลุ่ม) ****

1. น้องก็กดถ่ายรูปเพื่อนแล้วนำไปโพสต์ทางสื่อสังคมออนไลน์โดยไม่ขออนุญาต

.....

2. น้องนั่งเขียนข้อความคิดเตือนใจแล้วโพสต์ลงสื่อสังคมออนไลน์

.....

3. นางสาวสุภาพไม่พอใจนาง ข เลยโพสต์ต่อว่าในสื่อสังคมออนไลน์

.....

.....

4. น้องพรไลค์สตาชของแล้วบอกสรรพคุณเกินความเป็นจริงเพื่อให้ลูกค้าสนใจ

.....

.....

5. นายราชเจอรหัสการเข้าสู่สื่อสังคมออนไลน์ของนาง ก จึงนำรหัสมาใช้เพื่ออยากรูว่าเป็นของใครพร้อมทั้งทักข้อความไปยืมเงินเพื่อน ๆ ของนาง ก

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 4

เรื่อง กฎหมายคอมพิวเตอร์

คำชี้แจง

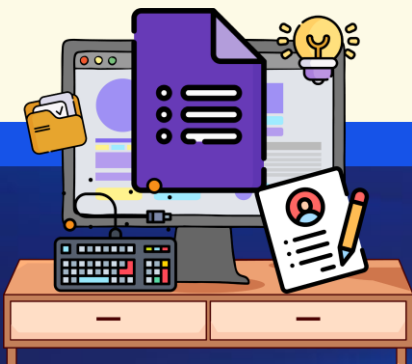
ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เพิ่มเติม

ประกอบการทำกิจกรรมที่ 6

เรื่อง ผิดใหม่ที่ทำแบบนี้

ดาวน์โหลดใบกิจกรรมได้จาก www.dltv.ac.th

ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง กฎหมายคอมพิวเตอร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ความฉลาดรู้ดิจิทัล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19 เรื่อง กฎหมายที่ควรรู้
รายวิชา วิทยาการคำนวณ รหัสวิชา ว23104 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ประเทศไทยมีการออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การทำงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ในปัจจุบันการใช้งานเทคโนโลยีเป็นไปในวงกว้าง และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน นักเรียนจำเป็นต้องศึกษาเพื่อให้อ่านสื่อต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งพระราชบัญญัติต่าง ๆ ได้มีการปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ สำหรับพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันเป็นฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560

มาตรา	รายละเอียดและบทลงโทษ (จำคุก/ปรับ)
มาตรา 5 การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 6 การล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึง	จำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 7 การเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 8 การดักข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ	จำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 9 การรบกวนหรือแก้ไขข้อมูลคอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีเป็นการกระทำต่อระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 12 จำคุก 3 - 15 ปี และปรับ 6 หมื่น - 300,000 บาท ถ้าเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น จำคุกไม่เกิน 10 ปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท หรือเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย จำคุก 5 - 20 ปี และปรับ 100,000 - 400,000 บาท
มาตรา 10 การรบกวนระบบคอมพิวเตอร์	จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีเป็นการกระทำต่อระบบหรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามมาตรา 12 บทลงโทษจะแตกต่างออกไป
มาตรา 11 สแปมเมล์	- ส่งข้อมูลหรือ E-mail โดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มา ปรับไม่เกิน 100,000 บาท - ส่งโดยไม่เปิดโอกาสให้ปฏิเสธการตอบรับได้โดยง่าย ก่อให้เกิดความเดือดร้อน หรือรำคาญ ปรับไม่เกิน 200,000 บาท
มาตรา 12 การกระทำความผิดต่อความมั่นคง	ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 5 มาตรา 6 มาตรา 7 มาตรา 8 หรือ มาตรา 11 จำคุกตั้งแต่ 1 - 7 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 - 140,000 บาท

คำถามสรุปกิจกรรม

นักเรียนจะนำความรู้นี้ไป
ใช้ประโยชน์ในชีวิตอย่างไร

สรุปบทเรียนในวันนี้

การรู้เท่าทันสื่อ คือ การคิดอย่างมีเหตุผลและใช้สื่ออย่างชาญฉลาด เพื่อไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของสื่อ และสามารถใช้อย่างสร้างสรรค์ให้กับตนเองและสังคม

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

การใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา วิทยาการคำนวณ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. ใบความรู้ที่ 5 เรื่อง การใช้งานลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม
2. บัตรสถานการณ์ประกอบการทำใบกิจกรรมที่ 7
3. ใบกิจกรรมที่ 7 เรื่อง ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา วิทยาการคำนวณ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

